

Xeyirxah əməllərində yaşayan insan

Uşaqlıq və yeniyetməlik yaşlarımda qonşu kənddə ədəbiyyat müəllimi işləyən atamın evimizə qonaq gələn yaşlı kişilərlə söhbətlərinə qulaq asmağı xoşlayırdım. Yaxşı xatırlayıram ki, bir dəfə belə söhbətlərin birində Quba rayon partiya komitəsinin birinci katibi vəzifəsindən yenicə Abşeron rayonuna eyni vəzifəyə seçilmiş Şıxseyid Kərimovdan söz düşmüşdü. Böyüklər onun barəsində xoş sözlər deyir, yaxşı işindən, əməllərindən ürək dolusu söz açırdılar.

O da yadımdadır ki, atamdan yaşca kiçik olan əmim dedi ki, Şıxseyid müəllimi Quba camaatı həm bacarıqlı rəhbər işçi, həm də abırlı, milli əxlaqlı insan kimi tanıyır. Bu sözlərin oradakılar üçün nə qədər dəyərli olduğunu dərhal hiss etdim. Gördüm ki, hamı başını razılıq əlaməti olaraq tərpədir. Sonra kimsə dedi ki, hər rəhbər işçiyə bu qədər el-oba sevgisini qazanmaq nəsisib olmur.

O söhbətdən düz 54 il vaxt keçib. Qeyd etmək lazımdır ki, hələ 1950-ci illərin əvvəllərindən uzun illər komsomol, partiya, sovet, təsərrüfat işlərində rəhbər vəzifələrdə çalışan Ş.Kərimov sadəliyi, xeyirxahlığı, təşəbbüskarlığı ilə insanların dərin rəğbətini qazanmışdır. O, artıq dünyada olmasa da, təmiz adı və yaxşı əməlləri ilə yaddaşlarda yaşayır. Bu gün, oktyabrın 4-də Şıxseyid müəllimin anadan olmasının 100-cü ildönümü tamam olur.

O, 1925-ci ildə Quba rayonunun İsnov kəndində Bakıda neft buruqlarında fəhlə işləyən Kərim kişinin ailəsində dünyaya göz açmışdı. İsnovda yalnız ibtidai məktəb olduğundan orta təhsilini 5 kilometr aralıda yerləşən Zərqəva kənd orta məktəbində bitirmişdi. 2-ci sinifdə oxuyanda atası vəfat etmiş, ailə ağır maddi məhrumiyyətlərlə üzləşmişdi. Bir il kənddəki kolxozda briqadir işləmişdi. 1943-cü ildə könüllü orduya getmiş, 7 il sərhəd qoşunlarında xidmət etmişdi.

1947-ci ildə hələ orduda partiya sıralarına daxil olmuş, savadı, biliyi, insanlarla ünsiyyət qurmaq bacarığı nəzərə alınaraq hərbi hissənin komsomol təşkilatının katibi seçilmişdi. 1950-ci ildə əsgəri xidmətdən tərxis olunanda gənc, perspektivi kadr kimi birbaşa Astaraxanbazar (indiki Cəlilabad) Rayon Komsomol Komitəsinin birinci katibi vəzifəsinə seçilməyə göndərilmişdi. Sonra isə Xankəndidə Vilayət Komsomol Komitəsinin katibi vəzifəsində çalışmışdı.

O, çox enerjili və məsuliyyətli insan idi. Hər bir sahədə etimadı doğruldu. 1952-ci ildən 1953-cü ilə qədər Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsində komsomol orqanları bölməsinin müdiri, MK-nın məsul təşkilatçısı vəzifəsində işləmişdi. Kiçik fasilələrlə əvvəlcə Sov.İKP MK yanında Ali Partiya Məktəbini (Moskva), sonra isə S.Ağamalıoğlu adına Azərbaycan Dövlət Kənd Təsərrüfatı İnstitutunu (Gəncə) bitirmiş, alim-aqronom ixtisasına yiyələnmişdi.

Şıxseyid Kərimov 1953-cü ildən 1957-ci ilin yanvarına qədər Azərbaycan KP MK-nın Dəstəfur (Daşkəsən) rayon partiya komitəsinin birinci katibi olmuşdu. Sonrakı 3 il ərzində Azərbaycan KP MK aparatında məsul təlimatçı, şöbə müdiri vəzifələrində çalışmışdı. 1960-cı ildə Cəlilabad rayon partiya komitəsinin birinci katibi, 1962-ci ildən Salyan Kolxoz-Sovxoz Məhəlli İstehsalat İdarəsində partiya təşkilatçısı olmuşdur. 1962-1966-cı illərdə Azərbaycan KP MK-nın Kənd təsərrüfatına rəhbərlik Bürosunun sədr müavini – Azərbaycan KP MK-nın kənd təsərrüfatı şöbəsinin müdiri vəzifələrində çalışmışdı.

Rəhbər kadr kimi Şıxseyid müəllim özünəməxsus cəsarət və qızgın təşəbbüslə öhdəsinə düşən bütün məsul vəzifələrin yerinə yetirilməsinə nail olmuşdu. Heç vaxt şəxsi mənafeyini düşünməmiş, hərəkət və davranışlarında adi, sıradı vətəndaşlarından fərqlənməmişdi. 1961-ci ildə Cəlilabad rayonunun birinci katibi vəzifəsinə seçiləndə, paytaxtın “Azneft” meydanı yaxınlığındakı 2 otaqlı mənzilini “mən ailəmlə bölgədə yaşayacağam, mənzilim niyə boş qalsın” düşüncəsi ilə hökumətə təhvil vermişdi. 2 ildən sonra o, Bakıya Mərkəzi Komitədə yeni yüksək vəzifəyə təyinat alanda, 6 nəfərlik ailəsi ilə birlikdə bir neçə ay kirayədə qalmağa məcbur olmuşdu.

Şıxseyid Kərimovun qaynar və səmərəli əmək fəaliyyətinin ən parlaq dövrünü 1966-1971-ci illərdə Ş.Kərimov Quba Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi vəzifəsində işlədiyi illəri hesab etmək olar. Bu dövrdə rayonda bağlılığın inkişafına böyük önəm verilmişdi. Quba rayonunda meyvə bağlarında dədə-baba alma-armud sortlarını saxlamaqla, palmet üsulu ilə intensiv bağlılığa start verilmişdi. Bu istiqamətdə atılan addımlar öz müsbət nəticəsini vermişdi. 1970-ci ildə Qubada rekord miqdarda - 40 min tondan çox meyvə toplanmışdı.

O dövrdə Qubada vüsətlə abadlıq-quruculuq işləri də aparılmışdı. Qəçrəş, Xoşni və Afurca bulaqlarının yanında istirahət zonaları yaradılmışdı. II Dünya müharibəsində həlak olan əsgərlərin xatirəsinə memorial abidələr ucaldılmışdı. “Qızbənovşə” meşə parkı salınmış, şəhərdə stadion yaradılmışdı. 50 kilometrəndən çox uzunluğa olan Quba-Alpan-Susay-Xinalıq avtomobil yolu çəkilmişdi. Birinci və İkinci Nügədi, Pirvahid, İsnov, Zərqəva, Kūpçal kəndlərinə gədən yollar təmir edilərək genişləndirilmişdi. 1967-ci ildə dəniz səviyyəsindən 2 min 300 metr yüksəklikdə yerləşən Xinalıq kəndinə işıq çəkilməmiş, sakinlərin evlərində ilk dəfə elektrik lampaları yandırılmışdı.

Quba şəhərinin özündə də böyük abadlıq işləri görülmüşdü. A.Bakıxanov adına kinoteatr binası istifadəyə verilmişdi. Rayon mərkəzində Mədəniyyət sarayı, Universal mağaza inşa edilmiş, 2 beşmərtəbəli bina tikilmişdi. Şəhərin mərkəzində istirahət parkı, geniş meydan düzəldilmişdi. Qubadan Xaçmaza gedən magistral yolda 3 kilometrlik ikitərəfli prospekt salınmışdı. Bununla da ərazidə çox sayda avtomobil qəzalarının qarşısı alınmışdı.

Bu yerdə qeyd etmək lazımdır ki, Ş.Kərimov təkcə doğulub boya-başa çatdığı Quba rayonunda deyil, əvvəllər birinci katib vəzifəsində işlədiyi Daşkəsən və Cəlilabad rayonlarında da eyni şövq və əzmlə geniş tikinti-quruculuq, abadlıq işlərinin aparılmasının təşəbbüskarı olmuşdur. Qubadan sonra 1971-ci ildən 1973-cü ilədək Abşeron rayon partiya komitəsinin birinci katibi vəzifəsində çalışdığı dövəmdə bu rayonun da sosial-iqtisadi, mədəni həyatında canlanma, ruh yüksəkliyi müşahidə olunmuşdur.

Sonrakı illərdə Ş.Kərimov Azərbaycan Təbiəti Mühafizə Komitəsində, Respublika Könüllü Balıqçılar və Ovçular Cəmiyyətində məsul vəzifələrdə çalışmışdı. O, VI, VII və VIII çağırış Azərbaycan SSR Ali Sovetinin deputatı olmuş, Sov.İKP-nin XXII və XXIV qurultaylarının nümayəndəsi seçilmişdi. Səmərəli əmək fəaliyyətinə görə “Qırmızı Əmək Bayrağı” ordeni və çox sayda medallarla təltif olunmuşdu.

Şıxseyid müəllim xalqımızın 1991-ci ilin oktyabrında öz müstəqiliyinə qovuşmasına çox sevinmişdi. Lakin bir müddət sonra ölkəmizi idarə edənlərin sərişstəsizliyi səbəbindən respublikamızda xaos və özbaşınalığın baş alıb getməsindən, düşmənin namərdcəsinə bundan istifadə edərək Qarabağımızı öz caynağına keçirməsindən çox narahat olmuşdu. Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıdışını ürəkdən o da alqışlamış, bu dahi siyasətçinin böyük xilaskarlıq missiyasını fəal surətdə dəstəkləmişdir.

Şıxseyid Kərimov 1995-ci ilin oktyabrın 6-da 70 yaşında dünyasını dəyişmişdir. Quba rayonunda nəşr olunan “Şəfəq” qəzetində dərc olunan nekroloqda qeyd olunurdu ki, Şıxseyid müəllim onu yaxından tanıyanların qəlbində sadə və vicdanlı insan kimi qalmışdır. O, həyatın mənasını nə yüksək vəzifədə, nə də şan-şöhrətdə axtarmışdı. Sədaqətli həyat yoldaşı Ərmənisiə xanım 42 il birgə xoşbəxt ömür sürmüşdürlər. Ailənin bütün 6 övladı ali təhsil almış, bilik və savadları, nümunəvi davranışları ilə cəmiyyətdə hörmət qazanmışlar.

Tanınmış yazıçı-publisist Nurəddin Fəxrəli redaktoru olduğu “Yurd sevgisi” jurnalının 2018-ci il aprel nömrəsini Ş.Kərimovun parlaq ömür yoluna həsr etmişdir. “Şıxseyid dünyası” adlanan həsr nəfis buraxılışda Ş.Kərimovun özünün qələmə aldığı xatirələri ilk dəfə işıq üzü görmüşdür. Bu, çox səmimi və kövrək qeydlərin “Çox sevərdim, xoşlardım...” bölümündə müəllif həyatda 16 ən çox sevdiyi məqamı sadalayır. Onlardan biri “Məşələrdə bir bulağa rast gələrkən onu xəzəndən təmizləmək” adlanır.

Mənə elə gəlir ki, bu, ilk baxışda adi görünən bu xoş duyğunun Şıxseyid Kərimovun mənalı həyat yolu ilə səsləşən dərin rəmzi mənası var. Axı o, erkən yeniyetməlik illərində doğma kəndi İsnovun dağ və meşələrinin yamaclarında payızın saralmış yarpaqları altında gizlənən çəşmələri taparaq üzə çıxaranda necə sevinibse, bir o qədər də əlində imkan və səlahiyyətlər olanda insanlara yaxşılıq etməkdən zövq almışdır. Sadə, xeyirxah və vicdanlı insan olmaq amalı ona həyatını dolğun və mənalı yaşamağa imkan yaratmışdır.

Şıxseyid Kərimov yüksək mənaəviyyət adamı idi. Bu günün özündə də bir vaxtlar rəhbər vəzifələrdə çalışdığı bölgələrdə, əmək kollektivlərində, geniş ictimaiyyət arasında onun əziz xatirəsi dərin hörmətlə anılır, haqqında səmimi, xoş sözlər deyilir. Ömrü boyu etdiyi təmənnəsiz yaxşılıqlar, qurub-yaratdıqları yada düşür. Ruhu şad olsun!

Məsəim ABDULLAYEV
XQ